

SLOVENSKI SOKOL.

GLASILO SLOVENSKE SOKOLSKE ZVEZE.

Štev. 2.

V Ljubljani, 25. februarja 1907.

Leto IV.

Slovanskemu Sokolstvu!

Vsemu Sokolstvu bratski pozdrav!

Vsled sklepa odbora „České Obce Sokolské“ vas vabimo

k V. vsesokolskemu zletu,

ki se bo vršil od 28. junija do 1. julija t. l. v zlati slovanski Pragi.

Po dobi šestih let se pripravljamo k zopetnemu nastopu v skupnih vrstah na javnem vežbališču, da podamo ob prisotnosti zbranega naroda dokaz svojega dela, ki je namenjeno razvoju in povzdigi naše domovine.

Sledeč temu visokemu, jasnemu cilju svojemu, v katerem vidimo zagotovitev in utrditev našega narodnega obstanka, našega nadaljnega napredka, spoznavamo za nujno potrebo, ponovno opozarjati celokupni narod na svoje cilje in namene; pokazati tudi hočemo uspehe, ki smo jih že dosegli na polju te narodne samoizobrazbe. V našem stremljenju naj nas pa izpodbuja enotno vezana slika iznova doseženega velikega napredka v naših vrstah.

S tem vzornim nastopom hočemo podati dokaz, da sokolska ideja pridobiva vedno več tal, pokazati hočemo uspehe sokolskega dela. Sokolski misli hočemo poiskati novih pristašev v našem narodu, pridobiti ji hočemo ono naklonjenost, ki jo zaslužita njen pomen in končni cilj.

Ne gre torej za prazen blesk in slavnostno vrvenje, ampak za pomemben čin, ki naj pokaže naši mladini, kateri prete pogubne nevarnosti, pot, ki jo mora hoditi v dosego one zdrave telesne čilosti in moške popolnosti, ki je podlaga vsej narodovi sili.

K temu velikemu narodnemu prazniku vabimo i vas, dragi bratje Slovani, ki ste se zbrali pod sokolskim praporom v znamenju dela v dosego vzvišenih sokolskih ciljev: dvigniti hočemo нравno in telesno naše ljudstvo. Vabimo vas, da z nami javno dokažete svoje blago stremljenje za temi cilji, katerim smo posvetili vsi svoje delovanje. Utrdimo pa obenem tudi stare bratske vezi, ki nas družijo v enotnem taboru slovanskem na skupno ojačenje naših sil, na skupno obrano slovanskega ljudstva.

Pridite v kolikor možno velikem številu! Pokažimo, da nas veže tesno pristrčna bratska ljubav, da nas družijo stremljenja za istimi cilji! Naj vidi svet naše odkritosrčno pobratimstvo, naše skupno hrepenenje po svobodni in slavni bodočnosti Slovanstva!

Češko Sokolstvo in z njim ves narod češki pričakuje z radostjo vašega prihoda. Torej na svidenje v zlati slovanski Pragi!

Na zdar!

V zlati slovanski Pragi, 1. januarja 1907.

Predsedništvo „České Obce Sokolské“
in
slavnostni odbor V. vsesokolskega zleta v Pragi.

JUC. Frant. Mašek,
tajnik Č. O. S.

Dr. Jind. Vaníček,
načelnik Č. O. S.

Dr. Jos. Scheiner,
starosta Č. O. S.

MALEN:

Zakaj telovadimo?

(Dalje).

Kmalu nato smo telovadili. Sam ne vem, kako smo dobili orodje, staro bradljo in konja ter nov drog. Nobeden izmed nas ni znal ničesar, učili smo se po slikah v „Základech“^{*)}. Kar je bilo tu narisane, smo poskušali. Česar nismo zmogli in kar ni bilo narisane, tega nismo vadili. Na ta način smo predelali vsako vadbeno uro „celo knjigo“. Pa s kakšnim ognjem smo vadili! Zdelani od svojega poklicnega dela, smo hiteli takoj v telovadnico, tam prebili cele ure, ne da bi nas mogla telovadba utruditi. Sedaj sem v Sokolu že kaj izvedel o tem, kaj se godi v „Čehih“ (kakor smo rekli tam); posebno mnogo sem slišal o praškem Sokolu, da ima svojo telovadnico; čul sem govoriti o Tyršu ter njegovem pomenu in v meni je vzknila želja, vsaj enkrat videti to praško telovadnico. Po svojem takratnem poklicu sem mogel imeti

malo nade do tega. — Toda usoda je obrnila karto, in jaz sem bil hipoma v Pragi. Takoj hitim k praškemu Sokolu. V sveti spoštljivosti stojim na galeriji, mislim na Tyrša, čigar povelje se je razlegalo svoj čas tukaj, sledim posameznim telovadcem na orodju in vse se mi je zdelo tako posebno. Na njih gibih je bilo nekaj, česar nisem mogel pojmiti. Lahkota, s katero so se gibali, ni dala, da bi spoznal, kako pravzaprav delajo te vaje. Mi gori na severu smo tudi vadili in nekateri smo znali tudi smeje stvari, a ne tako lepo, tako lahko kakor ti tukaj; to vse je bilo kakor kakšna skrivna umetnost. — Zdelo se mi je, da ne bom mogel nikdar doseči te dovršenosti v gibu. Videl sem telovaditi z eleganco, ki se po Tyršu neločljivo spaja s sokolskimi vajami; do tega časa mi je bilo to neznana stvar. — Glavno pa je imelo šele priti. — Pri drogu se je pokazal

^{*)} Tyrševi „Základové tělocviku“ (temeljni telovadbe).

naenkrat velik, vitek, a že starejši mož. Skoči na drog, se zakoleba, se z iztegnjenima nogama prevleče in po premiku zadaj obstane v prednosu v vzpori (takrat seveda še nisem vedel, kaj je to bilo). Kar sape mi je zmanjkalo. Nekaj tako krasnega, tako sigurno izvršenega, še slutil nisem, da je mogoče. Ali ta mož je skočil čez hip iznova na drog; kakor bi trenil, je bil s premikom v stoji na rokah, skrčno seskočil in tako mirno odhajal od droga, kakor bi mu bilo samo tako mimogrede prišlo nekaj na misel. Ako me je krasota prve vaje presenetila, sem strmel pri drugi nad smelostjo in močjo. Kar se je ta trenutek v meni zgodilo, ne pozabim nikdar. In mož, ki je to učinil, je bil, kakor sem izvedel pozneje, ena najplemenitejših sokolovskih duš: † Jindřich Reeger.

Kmalu nato so me vpeljali v eno izmed najboljših predmestnih društev. Tukaj se je pričelo. V malem krogu skoro enakovrstnih bratov smo telovadili kakor divji. Neumorno smo se trudili na stranskem drogu, od koder smo videli na izvežbane telovadce, ter pridno posnemali njih vaje; metali smo se, skakali, delali prevrate, občudovali smo vaditeljski zbor, ljubili načelnika, radovali se vsake pohvale vaditelja, vsakega napredka in skoro jokali smo, kadar smo zaostali. Opajali smo se v vselem življenju, vrvečem okoli nas, ponosno vzpenjali prsi, ko nas je bratski nagovoril kdo izmed znamenitih Sokolov, in skrivaj smo snovali načrte, če bi prišlo tako do nečesa, kako bi nas vodil načelnik do zmage.

To so bili vzroki, ki so me prvi čas sokolovanja vodili k telovadbi. Vse je bilo tako krasno, tako iskreče.

Tu je bila vroča sila, tu sem videl nakopičeno toliko smelosti, vznosa, moči, pristrčnosti, in jaz sem bil tako mlad. Vleklo me je tam vse z nepremagljivo silo; srce je čutilo, da je tam in nikjer drugod moje mesto, meni doraščajočemu v moža. Kaj smo videli tu stvari, katere doseči smo hrepeneli! Gore, cele gore so stale tu pred nami, na njih vrhuncih so žareli naši ideali in mi smo bili še le na podnožju. Koliko nalog smo imeli še pred seboj? Na vrat na nos, brez oddiha smo drli neprenehoma gori k vrhuncu — ki se je bližal počasi.

To je bil čas, ko smo se poglavito učili in ko smo hoteli kar največ sprejeti v se, ko smo to sokolstvo takorekoč pili in ko se bi bili najraje vsega odprli, da bi nas od povsod preniknilo in celo naše bitje napolnilo. In vrhunci, vrhunci so se bližali. Predelali smo se skozi najnižje vrste, šesto, peto, četrto, tretjo, že smo v drugi in slednjič v prvi. Dosti časa je to trajalo, cela tri leta — za nepotrpežljivca velika to skušnjava potrpežljivosti. Tu so se naše nade povzpele više. Nekoč — ta slast — je načelnik, ker ni bilo dovolj vaditeljev, tudi meni dal nalogo, vaditi en večer tretjo vrsto. Kaj vse bi bil najraje pokazal svojim telovadcem! Ne teh navadnih preskokov, nekaj drugega lepšega, nekaj nenavadnega, s čimer bi si bil zaslužil njih zaupanje. Takrat je vzklikla v meni misel, da bi mogel biti morda tudi jaz vaditelj in pripadati temu zboru oboževanih, po mojem mnenju slavnih mož. In posledica te misli? Vadba, neumorna vadba in izpopolnjevanje. Niti ena telovadba ni smela miniti, da se ne bi bil čemu priučil. In napočil je dan, ko je volitev v resnici določila

mene. Kako mi je bilo? Svet se mi je zdel krasnejši, čut ponosa mi je širil prsi, in vendar je solza silila v

oko; nad seboj sem videl vznášati se učiteljske naloge, ki so me zvale med može dejanja. (Dalje prih.)

Tekme na V. vsesokolskem zletu v Pragi l. 1907.

II. Nižji oddelek.

1. Drog.

1. Iz koleba z nadprijemom vzklopni naupor — premik spredaj — velevznik — povse (nazaj) do prednosa v skleku (= skrčeni opori) — prednos v skrčeni vesi — skrčena vesa (s spuščanjem nog) — seskok.

2. Iz koleba z nadprijemom jezdni naupor z desno (l.) znotraj — jezdni toč nazaj — spad (nazaj) in prevlek do vzosne vese spredaj — vzklopni naupor — sevlek (naprej) do prednosa v vesi — strmoglava vesa zadaj — vzvlek zadaj — seskok naprej.

3. Kolečni naupor — premik spredaj — vzmik zadaj uleknjeno — preprijem v podprijem — uleknjeno sevlek (naprej) do iztegnjene vese zadaj — prevlek do vzosne vese spredaj — vzvlek spredaj s preprijemom v nadprijem — podmet.

4. Iz koleba s podprijemom vzklopni naupor — premah skrčno z desno (levo) — jezdni toč naprej — premah odnožno z levo (desno) naprej s celim obratom v desno (l.) do vzpore spredaj — spad (nazaj) do vzosne vese — vzklopni naupor — sevlek (naprej) do razovke v vesi spredaj ob skrčeni levi (d.) nogi — z levo (d.) suniti naprej in seskok.

5. Tezni naupor (s preprijemom) soročno — premik spredaj do iztegnjene vese — pri predkolebu cel obrat v levo (v d.) v dvoprijem — vzklopni naupor do nadprijema — premik spredaj v stojo na tleh.

2. Bradlja.

1. Iz kolebanja v opori na lehteh: s predkolebom vzpora — z zakolebom prečna razovka s podporo ob desnem (l.) komolcu — polagoma prednos — z zakolebom kolo zanožno z desno (l.) — odsun nazaj do opore na lehteh — vzklopna vzpora — nizka zanožka v levo (d.).

2. Iz opore na lehteh: polagoma preval nazaj do stoje na ramenih — z vzporo in predkolebom spad do vzosne opore na lehteh — z zakolebom vzpora — prednos z desno (l.) — cel obrat raznoročno v levo (d.) v prednosu

desnonožno (levonožno) — kolo zanožno z levo (d.) in spojeno kolo prednožno z levo (desno) čez desno (levo) lestvino, prednožka v desno (v l.) s celim obratom v levo (d.)

3. Naskok v sklek — vzpora — prednos sonožno — z zakolebom stoja na ramenih — uleknjeno preval naprej do opore na lehteh in z zakolebom vzpora — premah prednožno z levo (desno) na desno (levo) lestvino — s premahom zanožno z desno (levo) poluobrat v levo (v desno) do ležne opore bočno za rokama — s premahom prednožno z desno (levo) odbočka v desno (l.).

4. Na začetku z naskokom v vzosno veso: vzklopna vzpora — sklecno used prednožno z levo (d.) na desno (l.) lestvino — s premahom zanožno z desno (l.) kolo odnožno z desno (l.) in cel obrat v levo (d.) do seda sonožno prečno na levi (d.) lestvini za rokama — prečna razovka s podporo ob levi (d.) komolec — odsun do opore na lehteh — vzklopna vzpora — raznožka.

5. Na začetku z naskokom do vzpore in s predkolebom premah prednožno z desno čez desno lestvino do stoje na tleh — z naskokom premah prednožno z levo čez levo lestvino do stoje na tleh — z naskokom do vzpore — predkoleb — z zakolebom sklecno vzpora — s predkolebom used prednožno strižno na obe lestvini — preprijem za telo — vzmah prednožno — odsun nazaj do opore na lehteh — preval uleknjeno nazaj do vzpore — used prednožno z levo (d.) na desno (l.) lestvino — s premahom zanožno z desno (l.) sesed.

3. Konj na šir.

(Na obe strani vaditi.)

1. Iz premaha odnožno z desno zunaj — premah z desno nazaj — kolo prednožno z desno — kolo odnožno z levo — premah odnožno z levo — strig odbočno v desno — seskok odnožno z levo naprej s poluobratom v desno.

2. Z naskokom premah odbočno v levo — premah odnožno z desno nazaj — premah

odnožno z levo nazaj — kolo prednožno z levo — odbočka v desno.

3. Prijem z desno z obrnjenim nadprijemom na sprednji ročaj, z levo na vrat z naskokom — premah odnožno z levo navzad — premah odnožno z desno nazaj — kolo prednožno z desno — premah odnožno z levo naprej — premah odnožno z desno naprej in (brez prijema z desno) kolo odnožno z desno nad hrbtom s $1\frac{1}{2}$ obr. v levo do stoji na tleh (desni bok ob konju).

4. Iz premaha odnožno z desno zunaj — premah z desno nazaj — premah odnožno z levo naprej — premah odnožno z desno naprej — premah odbočno v levo (nazaj) — kolo odnožno z desno — kolo odnožno okoli desne roke (nad zadnjim ročajem) s $1\frac{1}{4}$ obratom v levo do stoji na tleh (levi bok ob konju).

5. Prijem z desno z obrnjenim nadprijemom na sprednji ročaj, z levo na vrat — z naskokom kolo odnožno z desno s celim obratom v levo (v vzporo zadaj na ročajih) — premah odnožno z levo nazaj — premah odnožno z desno nazaj — kolo prednožno z desno — prednožka v desno.

B. Tekma posameznikov za prvenstvo Č. O. S.

Ta tekma obsega tekmovanje na drogu, bradlji, konju na šir, krogih, in sicer na vsem tem orodju v 1 dani vaji in v 1 poljubni; na konju na šir je izvesti dano in poljubno vajo na poljubno stran, ne na obe strani. Dalje obsega ta tekma tekmovanje na konju vzdolž brez ročajev (raznožni veleskok s prijemom na hrbet, višina konja 1·4 m), v skoku v višino (največja mera 1·5 m), v skoku v daljino (največja mera 5 m), v skoku v višino ob palici (največja mera 2·2 m), v plezanju (po vrvi na 7 m; najboljši čas 11 sekund), v teku (na 91·4 m, najboljši čas 12 sekund), v prostih vajah (ena izžrebana, ena poljubna), v dviganju bremen (roček 50 kg težak, 5krat težno iz predklona in predročnja — roček 10 cm nad tlemi — do vzravave — roček do ramen — in dalje do vzročnja, in pa ročka

25 kg težka, ki ju je postopno treba dvigniti z vsako roko iz priročnja do rame ter do vzročnja, z vsako roko 5 krat; stoji poljubna), v metanju kamenene kocke 15 kg težke (z natekom, s poljubno roko; največja daljina 5·5 m).

Dane vaje na orodju so naslednje:

1. Bradlja.

Iz kolebanja v opori na lehteh znotraj: pri zakolebu vzpora do stoji na rokah — polagoma stoji na ramenih — uleknjeno preval naprej do opore na lehteh — z zakolebom vzpora in kolo raznožno naprej do prednosa — polagoma razovka brez podpore — odsun nazaj do opore na lehteh — preval nazaj razročno — vzklopna vzpora do stoji na rokah — poluobrat do bočne stoji — skrčka.

2. Krogi (na mestu).

Vzvlek spredaj do prednosa — razovno sevlek (naprej, skozi strmoglavno veso) do razovke v vesi spredaj — z zakolebom izvinek naprej do razovke v vesi zadaj — uleknjeno do strmoglave vese — vzklopni naupor — toč v opori nazaj — spad nazaj do vznosne vese in spojeno iz vznosne vese prevrat raznožno nazaj do stoji na tleh.

3. Drog.

Kolebni naupor z nadprijemom in premah odbočno do opore zadaj — sevlek (nazaj) do razovke v vesi zadaj — praporni naupor — spad nazaj, prevlek, vzklopni naupor — premik spredaj — velepremik in pri predkolebu kolebni naupor z obratom in zanožka na premet.

4. Konj.

(Tekmovalci si stran izbere sam.)

Iz premaha odnožno z desno zunaj — premah z desno nazaj — dve kolesi odbočno v levo — kolo prednožno z desno — kolo prednožno z desno s preprijemom raznoročno spojeno z desno na sprednji ročaj, z levo na vrat — premah odbočno v levo — in (brez prijema z levo na vrat) kolo prednožno sonožno v desno (okoli desne roke) do vzpore na ročajih — kolo prednožno z desno — kolo odbočno v levo okoli leve roke s celim obratom v desno do stoji na tleh (s hrbtom h konju).

Vestnik slovenskega Sokolstva.

Slovenska sokolska zveza.

Iz VII. redne seje vaditeljskega zbora S. S. Z. dne 2. febr. t. l. Navzoči: načelnik br. dr. Murnik in bratje Bukovnik, Drenik, načelnica Jos. Kajzeljeva (Ljubljana), bratje Boltavzar, Novak, Slabina, Železnik (Šiška), Evgen in Janko Sajovic (Kranj), Boštele (Jesenice), Krčnik, Novak (Idrija), Kržišnik (Žiri), Majzel (Domžale), Pollak (Kamnik), Jesih, Turk (Zagorje), Prosenc (Postojna), Bile (Il. Bistrica), Spendè, Burgar (Ribnica), dr. Šavnik (Trst), Kranjc (Gorica), Leban (Solkan), Pikel (Žalec), Vester (Brežice). Zbor je sklenil, da priredi dne 3. marca v Ljubljani izkušnjo z najboljšimi slovenskimi telovadci. Pri njej se pokaže, ali imamo zadostno število, da se moremo udeležiti mednarodne tekme v Pragi. Ako se izkušnja dobro izide, je predlagati zveznemu predsedstvu, da prijavi našo zvezo kot člana evropske telovadne zveze, ker je to članstvo pogoj za pripustitev k mednarodni tekmi. Delati je dalje na to, da se naši telovadci udeležijo tudi vseh drugih tekmovanj, pristopnih gostom. Za tekmo vrst v višjem in nižjem oddelku naj se sestavi pred vsem po ena vrsta iz najboljših telovadcev dotičnih oddelkov. Tudi v tem pogledu se ima vršiti izkušnja, katere dan se določi v prihodnji seji. Tehnični odsek Č. O. S. je naznanil, da se nadeja, da tudi slovenski telovadci nastopijo pri prostih vajah. Zbor sklene, da je kar najvestneje vaditi proste vaje in delati na to, da se jih udeleži kar največje število telovadcev. — Poslovnik vaditeljskega zbora ljubljanskega Sokola se z nekaterimi premembami, potrebnimi vsled vzornih pravil, sklene predlagati zveznemu odboru, da ga odobri kot vzorec poslovnika društvenih vaditeljskih zborov. — Zbor je sklenil dalje, da postane vaditelj kakega društva, ki je naredil vaditeljsko izkušnjo pri zveznem vaditeljskem zboru, ozir. pri njegovem tehničnem odseku, pri vstopu v kako drugo sokolsko društvo takoj vaditelj tega društva (brez nove izkušnje pri tem društvu), če so seveda izpolnjeni drugi zadevni pogoji poslovnika vaditeljskega zbora. — Br. Janko Sajovic je predlagal, naj se določi globa za one člane zveznega vad. zbora, ki se ne udeležujejo zborovih sej. Predlog se ni sprejel. Br. načelnik je bil mnenja, da bo one, ki jim ni do izpolnjevanja prevzetih dolžnosti, z globami težko mogoče pripraviti do njih

izvrševanja, gotovo pa ne do pravega, navdušenega dela, kakršnega treba v Sokolstvu. — Na željo br. Lebana se v prihodnje v vabilu k sejам naznani tudi lokal za sestanek onih bratov, ki dojdejo že prejšnji večer v Ljubljano.

Društva.

Ljubljanskega Sokola redni občni zbor se je vršil dne 17. januarja 1907. Udeležilo se ga je precejšnje število članov. Starosta brat dr. Viktor Murnik je v svojem ogovoru naglasil, da bodo na današnjem občnem zboru društveni činitelji imeli poročati o jako obilnem, pa tudi zelo uspešnem delu društva v preteklem letu. Novih časti si je pridobilo društvo pri tekmi na vsesokolskem zletu v Zagrebu. Na družabnem polju si je ohranilo svoj ugled. Toplo zahvalo izreka narodnemu ženstvu ljubljanskemu za njegov trud in njegovo požrtvovalnost ob raznih Sokolovih prireditvah, zlasti pa pri kresni veselici. Spominjal se je nato s toplimi besedami umrlih bratov. Zborovalci so v znak sožalja vstali. Končno je omenil veseliga pojava, da so lani obilneje in v večjem številu nego doslej odboru ob raznih prilikah bili v pomoč in podporo bratje izven odbora, ter izrekel njim in tudi vsem činiteljem izven društva, ki so kakorkoli pospeševali društvo, iskreno zahvalo.

Nato je poročal tajnik br. Leon Rogel:

„Bratje Sokoli! Podati vam imam poročilo o delovanju ljubljanskega Sokola v 43. letu njegovega obstanka. Predno pa to podrobneje storim, moram splošno pripomniti, da je bilo v preteklem letu društveno življenje jako živahno, da nas je sokolska dolžnost klicala pogosto pod prapor k nastopom lastnega ter tudi drugih bratskih nam društev; najvažnejši nastop pa je bil, ko se je vršila pri bratih Hrvatih vsesokolska revija, I. hrvatski vsesokolski zlet v Zagrebu. Veliko požrtvovalnost in disciplino je zahtevala sokolska stvar v minolem letu in vsa čast onim, ki so jo, ne strašče se truda, ne dela, ne gmotnih žrtev, tako vztrajno in vrlo podpirali. Prehajam k podrobnejemu poročilu. Na lanskem občnem zboru izvoljeni odbor se je konstituiral tako, da je prevzel blagajniške posle br. Skale, knjižnico in orodje br. Drenik, tajniške posle sta prevzela spočetka br. Vesel in poročevalec, kasneje pa jih je opravljal poro-

čevalec sam. V odbor izvoljena brata Matko Prelovšek in dr. Fran Windischer sta izvolitev odklonila. Iz odbora se je izvolil še posebej gospodarski odsek, na čelu br. starosta dr. Murnik, in veselilni odsek, na čelu br. Rudolf Vesel. Po vsestranskem prizadevanju veselilnega odseka, pomnoženega z nekaterimi člani izven odbora, se je vršila dne 27. februarja običajna društvena maskerada pod naslovom „Bela reduta“ v gornji veliki dvorani Narodnega doma. Maskerada je vključila raznim drugim prireditvam dobro uspela in društveno blagajno znatno podprla. Med tem smo se pa v telovadnici pripravljali na javno telovadbo. Nismo imeli namena, s telovadbo pokazati izurjenost prvih vrst, marveč smo z nastopom vseh vrst hoteli pokazati občinstvu, da se goji v društvu sistematična telovadba in kako da ta iz začetnikov vzgaja stopnjevito telovadce do izpopolnitve. Javna telovadba se je vršila dne 8. aprila v društveni telovadnici. Bila je povsem vizorna. Vadile so se proste vaje za Zagreb, vzorne proste vaje, vaje z batonom in orodna telovadba. Telovadba je bila dobro obiskana. Po telovadbi pa se je vršil v restavracijskih prostorih ob sodelovanju društvene godbe in ad hoc sestavljenega pevskega zbora animiran sokolski sestanek, ki nas je pozno v noč družil v bratski slogi. Po telovadbi pa se nismo vdali brezdelju, ampak vztrajno smo se urili dalje, kajti v mesecu juniju nas je čakalo mnogo dela. Tako nas je vabil bratski brežiški Sokol za dan 4. junija k razvitju zastave in obenem se je prejšnji dan vršil ravno tam občni zbor „Slovenske sokolske zveze“. Sestalo se je tedaj vse slovensko Sokolstvo v večjih ali manjših zastopstvih. Prišli so pa tudi sosednji bratje Hrvatje, tako da so bile nemškutarske Brežice podobne sokolskemu taboru. Udeležili smo se tega sokolskega slavja, ki je bilo spojeno z javno telovadbo, korporativno. Ponosno je pred sokolskimi četami vihrala naša zastava in v Brežice smo prikoračili sokolsko-strumno z godbo na čelu. Z velikim navdušenjem so nas sprejeli okoličanje in brežiški Slovenci in gotovo je inpozantni nastop „Sokolov“ marsikateremu omahljivcu obudil narodno slovensko zavest. Žal, da je dež preprečil javno telovadbo, vendar so se vršile skupne proste vaje in nastopila je v najhujšem nalivu naša vrsta z vajami z batonom. Prehitro so nam minili krasni trenotki slavja in neradi smo se ločili od tolikanj požrtvovalnih

brežiških rodoljubov. Vsa čast jim! K občnemu zboru „Slovenske sokolske zveze“ mi je pripomniti, da se je vršil ob splošnem sokolskem navdušenju, da je bil izvoljen za zveznega starosta naš podstarosta br. dr. Vladimir Ravnihar, da je prevzel načelstvo zveze naš starosta brat dr. Murnik in da so bili v predsedstvo izvoljeni člani našega društva. Dne 16. junija je obhajal naš prezasluzni častni član brat župan Ivan Hribar desetletnico svojega županovanja. V nje proslavo se je vršil obhod z bakljado po mestu, nato pa je bila pred mestno hišo serenada. Teh priredb smo se udeležili korporativno, kasneje se vršičega komersa pa po odposlancih. Dne 24. junija, to je na dan sv. Janeza Krstnika, smo priredili po inicijativi staroste, brata dr. Murnika, na dirkališču veliko ljudsko slavnost pod imenom „Kresna veselica“. Čisti njen dohodek je bil namenjen našim bratom v tužnem Korotanu na roke dobredelnega društva „Drave“ v Beljaku in pa v pokritje stroškov adaptacije dirkališča. S pomočjo izdatno pomnoženega veselilnega odseka se je pod vodstvom brata Rudolfa Vesela in brata inženjerja Skaberneta izpremenilo dirkališče v pravi, krasno ozaljšan tabor, v katerem je na dan prireditve mrgolelo občinstva. Poleg bogatega telovadnega, godbenega in pevskega sporeda so se nudile občinstvu najrazličnejše zabave, v krasnih paviljonih pa so nad vse požrtvovalne naše narodne gospe in gospodične neumorno stregle lačnim in žejnim z razno jedjo in pijačo. Veselico so posestili tudi koroški Slovenci, katere smo ob prihodu vlaka na kolodvoru pristrčno sprejeli in korporativno z godbo spremili na slavnostni prostor. Telovadba, katere so se udeležila tudi bratska društva iz Celja, Kranja in Šiške, je obsegala proste vaje, orodno telovadbo in skupine na bradlji. V mraku pa so nastopili vsi zbrani bratje v rajalnih vajah z barvastimi lampijončki. Veselica je vključila ogromnim stroškom dobro uspela, tako da je pripadla koroškim Slovincem vsota 2000 K, katere smo 1500 K poslali dobredelnemu društvu „Dravi“ v Beljak, 500 K pa se je naložilo v hranilnico kot sklad v podporo in pospešitev bodočih sokolskih društev na Koroškem. Vrlim narodnim gospem in gospodičnam, slavni zvezi pevskih društev, bratskim sokolskim društvom v Celju, Kranju in Šiški in vsem onim, ki so pripomogli, da se je slavnost tako lepo izvršila, bodi izrečena najprisrčnejša zahvala!

(Dalje prth.)

Žensko telovadno društvo v Ljubljani si je na svojem sedmem rednem občnem zboru dne 10. januarja t. l. izvolilo naslednji odbor: starostka: g. Fr. dr. Tavčarjeva, namestnica: g. Mar. dr. Kokaljova, tajnica: g. Mici Češnikova, načelnica: gđč. Jos. Kajzeljeva, blagajničarka: g. Mar. Skaletova, odbornice: gđč. M. Debevčeva, g. M. Hribarjeva, g. A. Hudovernikova, g. M. Jebačinova, g. C. Kavčnikova, g. M. Peruškova, g. M. dr. Pirčeva, g. M. pl. Trnkoczyjeva. — Na občnem zboru je starostka gospa Franja dr. Tavčarjeva omenjala napredka društva v preteklem letu, se spominjala premano umrle marljive tajnice gđč. Vdovičeve ter ustanovnice in večletne odbornice gospe A. Juvančičeve ter pozvala navzočne zborovalke, da se v znak sožalja dvignejo s sedežev. Naposled se je zahvalila dosedanjim odbornicam za marljivo delovanje ter prosila vse, da ostanejo zveste društvu njemu v korist in narodu v prid. Poročilo načelnice gđč. Jos. Kajzeljeve, ki je prevzela tudi tajniško poro-

čilo, posnemamo, da je imelo društvo v minulem letu 3 ustanovnice, 27 podpornih in 20 izvršujočih članic. Odbor je sklepal v 13 sejah. „Sokolove maskerade“ so se članice udeležile v dveh skupinah. Dne 1. aprila 1906. je bila telovadna izkušnja, pri kateri je nastopilo 82 telovadk. Pri javni telovadbi dne 1. jan. 1907. je nastopilo 29 telovadk, članic in gojenk drugega oddelka. Od dohodkov tega nastopa je društvo darovalo za Gregorčičev spomenik 50 K. — Statistični pregled telovadnega obiska kaže: udeležba v vsem skupaj 3360, telovadskih ur 96, povprečni obisk na uro 35, največ 101, najmanj 8. Konec leta je bilo vpisanih 117 telovadk, 20 članic, 97 gojenk. Telovadilo se je ob sredah in sobotah v dveh oddelkih. Borilni odsek je imel na teden po dve borilni uri, ki jih je obiskovalo 10 članic. Iz poročila blagajničarke gospe Skaletove je razvidno, da je imelo društvo 1228 K dohodkov in 1190 K stroškov, torej 38 K prebitka.

Književnost.

Hrvatski sokolski koledar 1907, ki ga je uredil dr. Fr. Bučar in založila „Zveza hrvatskih sokolskih društev“, ima poleg običajne koledarske še zelo bogato in raznovrstno strokovno vsebino ter je okrašen s sliko blagopokojnega vladike Strossmayerja. Urednik koledarja je spisal članke: „Strossmayer in Sokolstvo“, „Hrvatska sokolska in telovadsko-higijenska književnost“, „I. hrvatski vsesokolski zlet v Zagrebu“, „Stanje telovadnega pouka na srednjih šolah Hrvatske, Slavonije, Dalmacije, Istre, Bosne in Hercegovine“; dr. Lazar Čar članka: „Nekaj o vzgojni vrednosti Sokola“ in „Nekaj o bistvu in vrednosti telesnih iger“; Fr. Ženko Donadini pa članek: „Sokolstvo v Dalmaciji“. Hrvatskim sokolskim vaditeljem bo vrlo dobro došel članek „Nekaj o asistenci“, ki ga je po Klenkovem spisu priredil J. K. Dončević. Hanuš je prestavil dr. Scheinerjev članek „Sokolstvo na slovanskih tleh“. Z navdušenimi besedami vabi načelnik S. H. S. D. Dragotin Šulce v spisu „V zlato Prago na V. vsesokolski zlet“ hrvatsko Sokolstvo na letošnjo sokolsko olimpijado. Koledar prinaša še pregled vsesokolskih zletov in važnejše določbe S. H. S. D. in končno podaja J. Hirt statistiko vseslovanskega So-

kolstva. Koledarju je priložena tabela o statistiki hrvatskega Sokolstva. Iz te povzemam: Hrvatskih sokolskih društev je 51, ustanovijo pa se še v Banji luki, Daruvaru, Garešnici, Kostajnici in Sibirju. Vsa obstoječa društva štejejo 24 častnih, 467 ustanovnih, 3272 izvršujočih in 2682 podpornih, skupaj torej 6445 članov. Telovadbo goji 37 društev, in sicer telovadi 35% izvršujočih članov (1145), pri 18 društvih telovadijo dijaki, pri 3 ženske. Le Sokol v Zagrebu ima lastno telovadnico. 13 društev je oskrbljenih z vsem potrebnim telovadnim orodjem, 14 društev ima glavno orodje, 4 le nekatero, 10 društev pa je še popolnoma brez orodja. Javnih telovadb se je priredilo 37, pešizletov pa 75. Predavalo se je v 10 društvih. 11 društev ima knjižnice. Društva so naročala sokolske časopise, in sicer Hrvatskega Sokola 324, čeških 8 in Slovenskega Sokola 4 iztise. Premoženje društev znaša 95.732 K. V statistiki pogrešam števila vaditeljev in natančnejših podatkov o telovadbi naraščaja in žensk. Koledar stane 80 h in ga toplo priporočam v nakup našim društvom v popolnitev strokovnih knjižnic. N.

Prostná cvičení pro V. slet všesokolský v roce 1907.

